

Norges vassdrags- og energidirektorat
postboks 5091 Majorstua
0301 Oslo

Hørings svar på forslag om endringer i energilovforskriften (selskapsmessig og funksjonelt skille)

AS Eidefoss vil komme med noen kommentarer til forslaget om endringer i energilovforskriften (selskapsmessig og funksjonelt skille).

Generelt

AS Eidefoss har vært blant de mest effektive nettselskapene i Norge så lenge NVE har gjennomført effektivitetsmålinger og uavhengig av reguleringsmodell. AS Eidefoss har i hele perioden hatt ca 15.000 nettkunder, og med sin posisjon vist at det er mulig for mellomstore nettselskaper å drifte lokalt og regionalt distribusjonsnett på en effektiv måte. Vi har en nettleie som er omtrent på gjennomsnittet i Norge. En viktig premisse for effektiv drift av nettvirksomheten, er stort kostnadsfokus, god lokalkunnskap, samt muligheten til å dele kostnaden på de indirekte funksjonene som administrasjon, økonomi, IKT og Personal med selskapets øvrige virksomheter, som i hovedsak er vannkraftproduksjon og strømsalg til kunder. Med den størrelsen som vi har, er en integrert organisering rasjonell og kostnadseffektiv. Samtidig har vi selvsagt hatt stort fokus på at vi har en organisering og drift som ikke bryter med reglene omkring nøytralitet og kryss-subsidiering. Ut fra dette, er det med stor bekymring vi registrerer at myndighetene nå innfører lover og forskrifter som til dels vil hindre oss i rasjonell organisering.

Forskriftsforslaget inneholder føringer som vi både kan stille oss bak, og som vi er uenig i. Når vi leser begrunnelsen for de ulike endringene, sitter vi igjen med et inntrykk av at NVE ikke har tillit til at bransjen greier å håndtere problemstillinger rundt nøytralitet og kryss-subsidiering uten å innføre en forskriftsendring som er relativt detaljert og omfattende. For vår del er konsekvensen en ineffektiv og byråkratisk organisering som fører til dyrere drift for AS Eidefoss totalt sett. Vi synes en slik utvikling er beklagelig og negativ både bedriftsøkonomisk og samfunnsøkonomisk. Til syvende og sist er det kundene våre som må betale regningen, og eierne våre vil også merke at det går utover selskapsresultatet.

Et annet generelt inntrykk, er at vurderingene til NVE baserer seg på en del hypotetiske problemstillinger som vi ikke kjenner oss igjen i. Dette gjelder spesielt innenfor områdene felles driftssentral og særegne krav til organisering for Nett ved et eventuelt funksjonsmessig skille.

Nøytralitetsplikt i integrerte foretak

NVE legger vekt på at nettselskapet skal opptre nøytralt og ikke-diskriminerende. AS Eidefoss støtter NVE sine vurderinger når det gjelder behovet for at nettselskap opptre nøytralt slik at alle nettkunder behandles likt. Dette er et bærende prinsipp som alle nettselskap har innrettet seg etter i mange år, og som må ligge der som en premis når vi har monopol. Vi tror også at de aller fleste nettselskap i Norge har vært flinke til å etterleve dette prinsippet. Selv om NVE av og til finner avvik på nøytralitetsplikten, er det etter vår mening ikke slik at nettselskapene bevisst prøver å lure seg unna kravene. Vi mener også at NVE kan sjekke om selskapene overholder nøytralitetsplikten uten å innføre så strenge og rigide krav som det er lagt opp til her.

Driftssentral

Når det gjelder organisering av driftssentralen, må vi gå litt i detaljer for å få fram synet vårt.

Vi er glad for at vi fortsatt kan ha en felles driftssentral som dekker behovene til både Nett og Produksjon. Eidefoss har i mange år hatt en felles driftssentral for disse virksomhetsområdene fordi det har vært rasjonelt og kostnadseffektivt for et selskap med vår størrelse. Samtidig har vi hatt to separate, overordnede vakter for de to virksomhetsområdene; fordi det er to forskjellige fagområder med ulike kompetansebehov.

I en del feilsituasjoner og noen planlagte utkoplinger, er det ut fra erfaring både fornuftig og nødvendig at Nett og Produksjon har et tett samarbeid; og det har vi praktisert i alle år. Det er derfor ikke bare i beredskapssituasjoner at tett samarbeid er nødvendig. Ved en feil av litt omfang, er vårt fokus å få strømmen tilbake til kunder så fort som råd. Dersom dette krever at også produksjonsapparatet må involveres, gjør vi det, men vi har aldri hatt interesse av å misbruke slik informasjon til vinning for vår egen Produksjon.

Systemansvar og superbrukerkompetansen på driftssentralsystemet er i dag organisert under Vannkraft, fordi majoriteten av bilder og komponenter som ligger i systemet tilhører Vannkraft. Det er vanskelig for oss å se hvilken fordel Produksjon har ved å se skjermbilder av nettet. Systemansvarlig må ha tilgang til hele systemet, men har klare direktiv om å ikke misbruke informasjon. Bygging av skjermbilder av nettet, som systemansvarlig utfører, burde også være greit fordi driftssituasjon med statusverdier ikke vises i konfigurasjonsmodus (nettinformasjon mm). Vanlige brukere av driftssentralsystemet kan enkelt styres til riktig område ved innloggingsprosedyrer som begrenser innsyn.

Problemstillingene som NVE drøfter rundt driftssentralen er ut fra dette litt hypotetiske for oss. Da mener vi at NVE kunne åpnet for en organisering som kan tilpasses lokale forhold, men som likevel sørger for at nøytralitetsplikt og ikke-diskriminerende atferd blir ivaretatt. Oppfyllelse av kravene i forskriften vil for vår del føre til flytting av ansatte /tilførsel av ansatte til Nett og økte kostnader totalt sett. I dag kjøper Nett denne tjenesten fra Vannkraft fullt og helt.

Ledelsen i nettselskap

For AS Eidefoss er det generelt sett meget viktig at innslagspunktet i antall nettkunder blir så høyt som mulig for å slippe kravene ved funksjonelt skille. Ved funksjonelt skille er det egne krav til

dagligledelse og styre på Nett. Vi støtter Energi Norges høringsforslag der de går imot forslag til styresammensetning på Nett. I tillegg har vi innsigelser mot krav til egen daglig ledelse på Nett ved funksjonelt skille. For Eidefoss Nett AS vil det være ineffektivt og fordyrende å måtte ansette en egen daglig leder. Hvis vi blir pålagt dette, er kanskje behovet 20-30 % stilling, og slike daglige ledere finnes ikke. Da er 100 % eneste løsningen til en kostnad på 1,5 mill. kr. og mye kapasitet som vi ikke har bruk for. Sammen med kostnader for et eget styre i Nett, er kostnadsøkningen fort opp mot 2 mill. kr. Et annet stort praktisk problem i forskriftsforslaget, er at konsernsjefen bortimot nektes å ha reell styringsrett for Nett. Det er faktisk uholdbart og ansvarsløst i en slik stilling å sitte med et stort ansvar for et datterselskap uten å kunne utøve dette ansvaret i praksis. Vi må også stille spørsmål om dette er greit i forhold til aksjeloven. Konsernsjef og ledelsen på Nett vil sitte i samme hus og kan vanskelig unngå daglig dialog. Ved streng tolkning av forskriftsforslaget, vil slik dialog bli forbudt. Vi håper derfor at NVE revurderer dette kravet; i alle fall for selskaper under 100 000 nettkunder.

Ut fra disse overordnede betraktningene, har vi derfor fortsatt den holdningen at innføring av funksjonelt skille vil være mye verre for Eidefoss enn det selskapsmessige skillet dersom forskriften blir innført.

Markedsføring og kommunikasjon

Prinsipielt mener vi at Eidefoss Strøm og Eidefoss Nett burde kunne få lov til å beholde navnene sine. Det blir blant annet framlagt et argument som går ut på at det foreligger fare for at Strøm kan utnytte Nett sin anseelse og gode omdømme. Det kan selvsagt finnes slike eksempler, men vi har også eksempel på det motsatte. I en liten region vil potensielle strømkunder kjenne til nettselskapet uansett navn, så i praksis har det neppe noe å bety. Eksterne strømkunder vil uansett ikke ha noe forhold til Eidefoss Nett, og da bør begge selskapene kunne ha navnet Eidefoss i seg, Konsekvensen til slutt, blir da at vi må bytte navn og omprofilere det ene selskapet (trolig Nett), og regningen for det havner hos nettkundene. Å forklare kunder hvorfor dette må gjøres, blir i alle fall ikke lett.

Sluttkommentar

NVE viser til at OED vurderte at innføring av selskapsmessig og funksjonelt skille vil gi engangskostnader på kort sikt som følge av omorganisering(og vi tilføyer navneendring) og varige kostnader på grunn av duplisering av funksjoner og systemer. Dette kan vi si oss helt enig i. Deretter blir det påstått at tydeligere skille mellom konkurranseutsatt virksomhet og monopol på sikt vil føre til mer effektiv drift av nettselskapene. Pr. i dag greier vi ikke å se at Eidefoss Nett, som er frontselskap i NVE sin effektivitetsmåling, skal greie å nøytralisere den pålagte kostnadsøkningen som myndighetene legger opp til, og bli enda mer effektive enn i dag. Vi tror dessverre ikke at vi er alene om den vurderingen.

Vennlig hilsen
AS Eidefoss

Grete Sjurgard(sign)
styreleder

Hans Kolden
adm.direktør